

Den første Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Forandring i Lov Nr. 50 af 1ste April 1891 om en Ølstat m. m.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 3957 ff.).

Lovforslaget fattes under Forhandling.

J. Sage: Det har jo været den almindelige Mening, i alt Fald var det en Forudsætning hos mange, at naar den fulde Forhøjelse af Ølstaten ikke skulde træde i Kraft, var det, fordi man mente, det passende burde udsættes, indtil en forhøjet Brændevinsafgift og en forhøjet Skat paa Spiritus i Vin kunde indtræde samtidig. Det synes nu ikke at være givet, at det kan ske i alt Fald i Aar, og der maa altsaa tages en Bestemmelse. Nu kan jeg meget vel se, at det foreliggende Forslag om kun at gaa til 9 Kr. er bageret paa den Forudsætning, at Ølprisen derved ikke vil stige. Der er jo gjort nærmere Rede derfor, og hvor mærkeligt det end lyder, synes der virkelig at være en vis Sikkerhed for, at i alt Fald de store Bryggerier ikke ville sætte Prisen paa Øl op, selv om der indtræder en Forhøjelse paa 2 Kr., hvorimod man vilde være udsat for, at de vilde forhøje Prisen paa den halve Baier, hvis man gif til det fulde Beløb af 10 Kr. Under disse Omstændigheder kan det maaste være rigtigt at nøjes med de 9 Kr., som den højtærede Finansminister har foreslaaet, idet jeg dog skal tilføje, at jeg vilde have ønsket, at det kun var en midlertidig Bestemmelse. Skulde f. Eks. Prisen blive forhøjet eller Spiritusstaten virkelig blive indført, saa at Skatten paa Brændevin og Vin blev forhøjet, ser jeg ingen Grund til, at man ikke senere skulde gaa til det fulde Beløb af 10 Kr. — Derimod er der en anden Bestemmelse, der for mig stiller sig meget betænkelig; det er den overordentlige Benefikation, der skal gives de mindre Bryggerier. Jeg vilde ingen Betænkelighed have ved, at man ved en midlertidig Bestemmelse i saa Henseende, f. Eks. ved Jafstættelsen af 5 Aar eller noget lignende, lempede Overgangen for de mindre Bryggerier og ogsaa for et mindre Beløb end det foreslaaede, men en stedsevarende Ret for de mindre, ja, og mellemstore Bryggerier til at være fritagne for denne Forhøjelse, forekommer mig at være meget betænkelig. Der er foreslaaet, at de første 3,000 Tønder skulde være fri for nogen som helst Forhøjelse, altsaa vedblivende at svare

7 Kr. de næste 7,000 Tdr. skulde have 1 Kr. 8 Forhøjelse, og først hvor der brygges over 10,000 Tdr. bairisk Øl, skal den fulde Forhøjelse af 2 Kr. indtræde. Dette giver et Tab for Statskassen af ca. 274,000 Kr. i Mopsætning til, hvis alt Ølet blev skattepligtigt med de fulde 9 Kr. Det er imidlertid ikke dette Tab for Statskassen, der for mig er det afgørende, men det er hele den ny økonomiske Ordning, om jeg saa maa sige, der indføres ved et Forslag som dette. Det er indlysende, at for ikke at tvinge den fremtidige Fabrication af Øl ind paa høist uheldige Baner, nemlig lutter Smaa-bryggerier, har man været nødt til at foreslaa en Bestemmelse, som gaar ud paa, at denne Skattefrihed kun skal indtræde for de nuværende Smaa-bryggerier. Hvis man ikke gjorde dette — saaledes raisonneerer den højtærede Finansminister — vilde Følgen blive, at der kun vilde blive anlagt Smaa-bryggerier, idet Bryggerne paa den Maade vilde kunne undbrage sig en Skat af 2 Kr. pr. Td., og det onsker man ikke. Derimod onsker man at give de nuværende Smaa-bryggerier en Vettelse, men det mislige er, at ved at give denne for bestandig, giver man dem et reelt Privilegium, som vil forandre den naturlige Udvikling af Bryggerinstitutionen for Fremtiden. Det er mærkeligt, at samtidig med, at man taler om det generende i Apotekerprivilegier og overhovedet i reelle Privilegier, vil man skabe en hel Række af ny reelle Privilegier. Man kan jo gerne sige, at det kan forandres ved Lov, men jeg skal dog bemærke, at er det først gaaet i en Række af Aar, at de og de bestemte Bryggerier have været fri for en Skat af et Par Kroner, hvilken Skat man paalægger alle andre Bryggerier, bliver dette i Befolkningens og i hvert Fald i de vedkommendes Øjne en Art Privilegium, som man ikke vil kunne røre ved, uden at de vilde betragte det som en Uret, der derved stete dem. Det forekommer mig at være en særdeles betænkelig Sag. Og der er jo ingen af de smaa Bryggerier, der have nogen som helst Ret til at være fritagne. Det er en Gavnst, man vil indrømme dem, en Humanitetsgavn, om man vil. Men hvorfor skal den ikke være rent midlertidig, og hvorfor skal den overhovedet udstrækkes saa overordentlig som helt op til 10,000 Tdr.? Naar de første 2—3,000 Tdr. i nogle Aar vare fritagne for denne Skat, synes jeg, man havde gjort alt, hvad der med Rette kunde forlanges i saa Henseende. Forholdet er jo ganske aparte, ellers var man ikke kommen ind paa denne Vej, idet der kun findes 2 store Bryggerier og et, de forenede Bryggerier, som omfatter en Del